

Systemy komputerowe

Lista zadań nr 12

Na ćwiczenia 1. i 2. czerwca 2022

Zadanie 1. W systemie twardego czasu rzeczywistego (ang. *hard real-time system*) chcemy wykonać cztery procesy, z okresami 50, 100, 200 i 250 ms. (liczba p) odpowiednio. Czasy obsługi tych procesów (liczba t) to 35, 20, 10 i x odpowiednio. Jaka jest maksymalna wartość x , dla której będzie to możliwe? Jak zmieni się ta odpowiedź, gdy będziemy mieli do czynienia z systemem miękkiego czasu rzeczywistego?

Zadanie 2. W systemie twardego czasu rzeczywistego chcemy wykonać dwa procesy, z okresami 50 i 75 ms. odpowiednio. Czasy obsługi tych procesów to 25 i 30 ms.

- Czy jest to możliwe przy użyciu algorytmu RMS (ang. *rate-monotonic scheduling*)? Odpowiedź zilustruj diagramem Gantta.
- Powtórz punkt a) używając algorytmu EDF (ang. *earliest deadline first*).

Zadanie 3 (2pkt). Oto opis algorytmu planowania zadań w jednym z zamierzonych wydań systemu Linuks. Każdy z procesów p przy wprowadzaniu do systemu ma ustalone i niezmiennie w czasie: **statyczny priorytet** (zapisany w $p->priority$) oraz **typ procesu** (zapisany w $p->type$. Np. `SHED_REALTIME` – proces miękkiego czasu rzeczywistego, `SHED_NORMAL` – pozostałe procesy). Ma również wartość **nice** (zapisaną w $p->nice$), dzięki której użytkownik może wpływać na priorytet procesu podczas wykonania. Czas procesora podzielony jest na **epoki**. Każdy proces p , który po raz pierwszy w bieżącej epoce przeszedł w stan `READY` lub znajdował się w tym stanie w momencie jej rozpoczęcia, otrzyma kwant czasu o zmiennej długości. Jego wartość reprezentowana jest w postaci liczby tyknień zegara przez którą proces może działać, a zapisana jest w bloku kontrolnym procesu, w zmiennej $p->counter$. Ta wartość obliczana jest następująco $p->counter = (p->counter \gg 1) + NICE_TO_TICKS(p->nice)$. Gdy zajdzie potrzeba wybrania następnego procesu do wykonania, algorytm aktualizuje zmienną $p->counter$ aktualnego procesu, odejmując od niej liczbę zużytych tyknień, oraz przeszukuje kolejkę procesów gotowych i wybiera z niej proces o najwyższej wartości funkcji `goodness()` zdefiniowanej tak:

```

unsigned int goodness(p) {
    if (p->policy == SCHED_REALTIME)
        return 1000 + p->priority;
    if (p->counter == 0)
        return 0;
    return p->counter + p->priority
}

```

Odpowiedz na następujące pytania:

- kiedy powinno nastąpić przejście do kolejnej epoki?
- w jakim czasie działa ten algorytm planowania zadań, w systemie z n procesami?
- czy w tym algorytmie występuje **głodzenie** procesów?
- wymień **wszystkie** typy procesów **faworyzowane** przez ten algorytm.

Odpowiedzi uzasadnij.

Zadanie 4. Przypomnij zasadę działania algorytmu planowania zadań " $O(1)$ ".

Wskazówka: Podrozdział 5.6.3 Abraham Silberschatz, Peter B. Galvin, and Greg Gagne. 2012. Operating System Concepts (**8th. ed.**). Uwaga: numer edycji jest istotny.

Zadanie 5. Przeczytaj podrozdziały 5.4.1 – 5.4.5 artykułu [Aas, J. \(2005\). Understanding the Linux 2.6.8.1 CPU Scheduler](#) i wyjaśnij, w jaki sposób w algorytmie " $O(1)$ " wyliczany jest dla procesu dynamiczny priorytet i kwant czasu.

Zadanie 6. Załóżmy, że w systemie komputerowym koszt przełączenia zadania wynosi 0, a kwanty czasu przydzielane procesom mogą być dowolnie małe. Mówimy, że algorytm planowania zadań realizuje **perfekcyjną wielozadaniowość**, jeśli w każdym przedziale czasu ϵ każdy spośród n procesów chcących się wykonywać, będzie się wykonywać przez czas $\frac{\epsilon}{n}$. Przypomnij zasadę działania algorytmu CFS (ang. *Completely Fair Scheduler*) i uzasadnij, że przybliża on perfekcyjną wielozadaniowość.

Wskazówka: Podrozdział 5.7.1 Abraham Silberschatz, Peter B. Galvin, and Greg Gagne. 2012. Operating System Concepts (**10th. ed.**). Uwaga: numer edycji jest istotny.

Zadanie 7 (2pkt). Przeczytaj [Roberson, Jeff. \(2003\). ULE: a modern scheduler for FreeBSD. USENIX BSDCon. Vol. 3.](#) i przedstaw w skrócie zasadę działania algorytmu ULE.